

Swipen voor kleur

Gebruik de swipebeweging voor jouw kunstwerk!

Leerweg

Leerroute: 1
Functioneringsniveau: <B1

Vak

Digitale geletterdheid
Culturele oriëntatie en
creatieve expressie

Leeftijd

12 t/m 13 jaar

Domein

Mediawijsheid
Basisvaardigheden

Duur

40 minuten

Vaardigheden

Creatief denken
ICT-basisvaardigheden

Deze les

In deze les leren de leerlingen hoe ze de swipebeweging kunnen gebruiken op de touchpad van de laptop. Tijdens het oefenen van deze beweging zijn ze bezig met creatieve expressie en leren ze keuzes maken aan de hand van een tekenopdracht.

Lesopzet

Introductie

10 min. ⌚

De leerlingen krijgen uitleg over de regels rondom het laptopgebruik in de klas en hoe ze moeten swipen op een touchpad (ook wel trackpad of aanraakvlak genoemd) op de laptop. Daarna gaan ze op de juiste manier de laptop opstarten.

Kern

25 min. ⌚

De leerlingen maken een kunstwerk, met behulp van een routekaart. De routekaart bekijken ze op de laptop, waarbij ze veelvuldig oefenen met de swipebeweging op de laptop.

Afsluiting

5 min. ⌚

De leerlingen leren het goed afsluiten en opruimen van de laptop. Daarna reflecteren ze op hun eigen gemaakte kunstwerk en bespreken ze dit na.

Inhoud van de les

Leerdoelen

De leerlingen leren:

- » keuzes te maken
- » de swipebeweging te gebruiken op de laptop
- » de laptop goed opstarten en afsluiten

Aansluiting curriculum

Deze les sluit aan bij de doelen uit de Leerlijn Digitale Geletterdheid en bij de kerndoelen van de leergebieden:

- » De leerling pakt in opdracht een device (bv computer of iPad) samen met de klassenleiding.
- » De leerling gebruikt de swipebeweging met naaste nabijheid van de klassenleiding.
- » De leerling zet met nabijheid van de klassenleiding de device aan/uit.
- » De leerling geeft aan op een device te willen werken door wijzen of aandacht te trekken van de klassenleiding.
- » [AM60](#): De leerling leert zich creatief en kunstzinnig te uiten, passend bij de eigen talenten, voorkeuren en mogelijkheden.
- » [AM62](#): De leerling leert te vertellen en na te denken over eigen creatief of kunstzinnig werk en over het werk van anderen.

Benodigde voorkennis

De leerlingen weten wat een laptop en tablet zijn. Ook weten ze verschillende vormen en kleuren te herkennen en kunnen ze vereenvoudigde vormen teken

Benodigheden

- Lesbrief per leerling.
- Laptop met routekaart per leerling (let op, bij de laptop geen muis gebruiken).
- Tekenmaterialen (stiften of potloden, met minimaal de kleuren rood, blauw, groen, geel, paars en oranje).

Voorbereiden

- Lees de docentenhandleiding goed door.
- Zet de PDF 'Routekaart' online klaar.
Tip: Met een USB-stick kan het ook snel overgezet worden op een leerling laptop.
- Print de lesbrief per leerling.
- Zet de tekenmaterialen klaar (stiften of potloden, met minimaal de kleuren rood, blauw, groen, geel, paars en oranje)
- Zet de presentatie en de PDF 'Routekaart' klaar op het digibord.

Differentiatie

Het is ook mogelijk om deze les uit te voeren met een tablet in plaats van een laptop. Afhankelijk van de swipe-vaardigheden van de leerlingen op de touchpad van een laptop, kunnen leerlingen zelfstandig aan de slag of begeleid worden bij het werken met de routekaart.

In de routekaart zit een 'pauzemoment', als de leerling halverwege is kan hier gebruik van gemaakt worden. Schat in of de leerling de opdracht in één keer kan maken of dat het voor de focus goed is om op een later moment de opdracht af te ronden.

Als het gewenst is om aan de presentatievaardigheden van de leerlingen te werken, dan kunnen de leerlingen aan het einde van de les hun kunstwerk presenteren aan de klas.

Begeleiding tijdens de les

Legenda:

Vertel dit de leerlingen

Dit doen de leerlingen

Achtergrondinformatie

Differentiatie

Toelichting

Benoem de leerdoelen van deze les. De leerlingen leren hoe ze de swipebeweging op de laptop gebruiken en leren op basis van hun eigen inzicht keuzes over vorm en kleur te maken.

Vraag de leerlingen wie al weet hoe een laptop goed opgestart en afgesloten kan worden.

Vraag de leerlingen wie kan vertellen wat de klassenregels zijn over het gebruiken van de laptop.

Vertel de leerlingen welke regels hierover zijn, denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Waar kan je een laptop vinden?
- Wanneer mag er op een laptop gewerkt worden? (Verplicht en in het vrije keuzemoment)
- Hoe geef je aan dat je op een laptop wilt werken?
- Welke regels gelden er voor het op de laptop werken?
- Hoe ruim je de laptop weer netjes op?

Herhaal waar nodig het eerstvolgende keuzemoment dat de leerlingen op een laptop werken nog een keer deze regels.

Wijs op een laptop de opstartknop aan en wijs de leerlingen op hun inloggegevens.

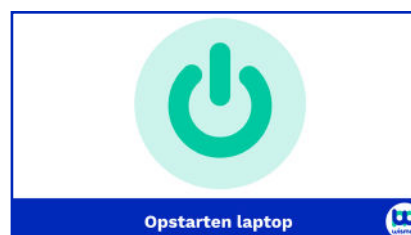

Laat de leerlingen een laptop pakken en opstarten. Zorg dat dit volgens de regels gebeurt.

Dia's

2

3

Toelichting

Vraag de leerlingen wie al weet hoe ze met het touchpad de swipebeweging gebruiken.

Doe op het digibord de swipebeweging voor. Doe dit aan de hand van de routekaart. Benoem hierbij hardop dat de leerlingen iets aanklikken, naar beneden swipen, naar boven swipen, inzoomen en uitzoomen.

De volgende bewegingen zijn bij de meeste laptops de reguliere wijze.

- **Iets aanklikken:** met een vinger door aan de linkerkant van het touchpad te tikken.
- **Rechtermuisknop:** Met een vinger aan de rechterkant van het touchpad.
- **Naar beneden swipen:** Met twee vingers naar boven bewegen.
- **Naar boven swipen:** Met twee vingers naar onder bewegen.
- **Opzij scrollen:** met twee vingers zijwaarts bewegen.
- **In- en uitzoomen:** door met de vingers van elkaar af en naar elkaar toe te bewegen.

Stel vast welke leerlingen zelfstandig meteen aan de slag kunnen en welke leerlingen meer begeleiding nodig hebben. Zet waar mogelijk de leerlingen die meer begeleiding nodig hebben bij elkaar, zodat er gemakkelijker ondersteund kan worden.

Laat de leerlingen de PDF 'routekaart' openen.

Vertel de leerlingen dat ze met een tekenopdracht aan de slag gaan. Laat de schilderijlijst aan de leerlingen zien. Vertel dat ze zelf het schilderij gaan tekenen, met behulp van de opties die ze in de PDF tegenkomen. Vertel dat ze de voetstappen moeten volgen door te swipen, daarna komen ze bij twee blokjes en gaan ze één optie kiezen om na te tekenen. Vervolgens gaan ze verder via de voetstappen. Soms zijn er bij een opdracht alleen twee kleuren weergegeven. Vertel de leerlingen dat ze dan een kleur moeten kiezen en die ergens in hun kunstwerk moeten toevoegen.

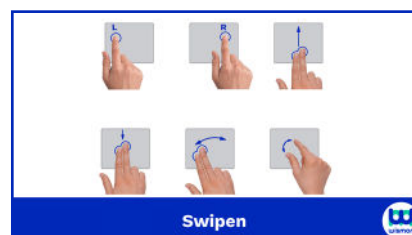

Zorg dat elke leerling een lesbrief en tekenspullen heeft.

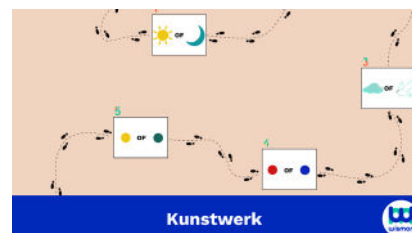

Controleer bij elke leerling of de PDF goed klaarstaat. De PDF heeft een 'startpunt', waar de leerling ingezoomd moet starten.

Dia's

4

5

Toelichting

De leerlingen gaan aan de slag met de tekenopdracht. Zet een timer op het digibord aan om aan te geven hoe lang de leerlingen voor deze opdracht krijgen. De geadviseerde tijd voor de gehele opdracht is 25 minuten.

Loop rond om waar nodig te begeleiden bij de swipebeweging.

Websites met timers:

- <https://livecloud.online/nl/timer>
- <https://livecloud.online/nl/hourglass>

In de PDF 'Routekaart' zit een pauzemoment ingebouwd na vijf tekenopdrachten, in totaal zijn er tien opdrachten. Voor sommige leerlingen kan het goed zijn om even te pauzeren. De leerlingen kunnen de opdracht ook in één keer maken.

Vertel dat de leerlingen gaan afsluiten en opruimen. Laat op het digibord zien hoe je een laptop goed afsluit. Zorg dat de leerlingen eerst netjes alle programma's en tabbladen afsluiten, voordat zij de laptop afsluiten.

De leerlingen sluiten de laptop af en ruimen de laptop en tekenspullen op. Het kunstwerk blijft nog even op tafel liggen.

Optioneel

Vertel de leerlingen dat zij hun kunstwerk gaan presenteren aan de klas. Tijdens de presentatie vertellen ze kort iets over hun schilderij en wat zij er zelf van vinden.

De volgende hulpvragen kunnen tijdens het presenteren aan een leerling gesteld worden:

- Hoe vind je zelf je kunstwerk geworden? (Denk aan: mooi, lelijk, kleurrijk, saai).
- Hoe vind je zelf dat je gewerkt hebt? (Denk aan: snel, langzaam, goede keuzes gemaakt, gemotiveerd, niet gemotiveerd).
- Zou je jouw kunstwerk thuis of in de klas aan de muur willen hangen? (Ben jij trots op je kunstwerk? Zo niet, wanneer zou je dan wel trots zijn?).

De leerlingen presenteren hun kunstwerk aan de klas en vertellen wat zij er zelf van vinden. Vraag daarna of één iemand uit de klas een compliment heeft over het kunstwerk? Als er geen input uit de klas komt, benoem dan zelf een positief punt. Denk bijvoorbeeld aan kleurgebruik, detail of originaliteit.

Dia's

6

7

8

Toelichting

Vraag de leerlingen om goed naar hun eigen gemaakte werk te kijken en na te denken over wat ze van hun eigen werk vinden.

De leerlingen bespreken het kunstwerk na met de klassenleiding, in tweetallen of klassikaal, naar inzicht van de docent. Docent stelt open vragen. De leerling beoordeelt zelf of de les geslaagd is afgerond.

Voorbeeldvragen die gesteld kunnen worden:

- Ben je tevreden met het werk dat je gemaakt hebt?
- Welk deel van je werk spreekt jou het meest aan?
- Hoe vind je dat je gewerkt hebt?
- Waarom heb je gekozen voor deze kleuren?
- Waarom heb je gekozen voor de boom/vogel/...?

Dia's

9